

Credința la români

Mărturii: Muzica lui Dumnezeu 6

Popasuri duhovnicești:
Mănăstirea Vodița, prima
înfăptuire a Sfântului Nicodim 10

Historia rediviva: Botezul
„ultimei romantice”,
Regina Maria 14

Credința în lume

Reportaj: Catacombele
Sfântului Calist 48

Reportaj: Sinaxe rusești
premergătoare „Veritabilului”
Mare Sinod Panortodox?... 52

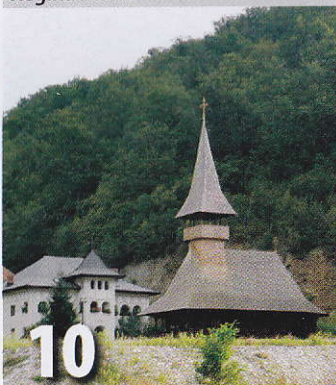
Ortodoxia în cumpănă:
Răspunsurile unui athonit în
chestiunea situației din Ucraina 56

Orientări de credință

Interviu: „Este incredibil
cum se ascunde încă adevărul” 62

Rânduiești: Tema fierbinte
a incinerării:
cazul Cristina Țopescu 66

Tezaur athonit: Manuscrisele
muzicale românești
de la Muntele Athos 68

Dragi cititori,

Avem o veste foarte bună: pe site-ul nostru (www.lumeacredintei.com) a apărut opțiunea de a putea vizualiza revistele noastre în format electronic. Așadar, orice persoană din orice țară, la orice oră poate vizualiza orice număr dorește din revistele noastre, în format pdf, la un preț mai mic decât varianta tipărită. Această facilitate sperăm să fie accesată în primul rând de românii creștin-ortodocși din diaspora, în condițiile în care costurile serviciilor poștale au crescut enorm. Plata se face printr-un site specializat, în condiții de siguranță deplină.

Lectură plăcută!

Redacția

EDITORIALUL CREDINȚEI

Preoții ortodocși – agenți ai Unirii*

Răzvan BUCUROIU

Am citit cu atenție discursul Părintelui Patriarh Daniel, rostit la Academia Română cu ocazia împlinirii a 161 de ani de la Unirea Principatelor. În stilul său caracteristic, Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române a reușit, prin câteva volute oratorice, să exprime o suită de adevăruri istorice mai puțin cunoscute sau de-a dreptul ignorate. Mă refer aici la importanța elementului religios uman în realizarea aspirației istorice: aceea de a avea o singură țară, numită ulterior România. Faptul că președinții celor două Adunări Elective erau înalți prelați (Mitropoliții Nifon Rusailă în Țara Românească și Sofronie Miculescu în Moldova) demonstrează fără dubii faptul că Biserica-mamă a fost nu numai alături de poporul pe care îl păstorea, dar i-a și trasat, cu maximă limpezime, drumul spre limanul istoriei. Apoi, tot efortul depus de „luminătorii poporului” – și mă refer aici la preoți și monahi, egumeni, profesori de seminar, protopopi, teologi – a fost unul uriaș. Istoria noastră a luat un alt

curs prin acești oameni jertfelnici, prin acești „agenți” ai Unirii. Și iarăși, să nu uităm că Mitropolitul Nifon este cel care, în 1861, a propus unirea celor două Adunări Legislative într-una singură – ceea ce a marcat, concret, Unirea Principatelor Române. Și, citez: „Președinția noului Parlament va fi împărțită de acum înainte între Mitropolitul Nifon Rusailă și Mitropolitul Calinic Miculescu al Moldovei, până când cel dintâi va fi numit Președintele Senatului”. Ce alte argumente mai vrem? Ce alte demonstrații sau ce alte sofisme/ speculații privitoare la „neimplicarea” preoților ortodocși în viața Țării, în identificarea și realizarea nobilelor idealuri care au condus, în final, la realitatea supremă: unirea?! E drept, și „astrele” politicii europene s-au așezat favorabil în vremea aceea – Împăratul Napoleon al III-lea fiind un prieten al României –, dar dacă în interiorul celor două țărișoare atmosfera antiunionistă ar fi

* Scris în data de 24 ianuarie

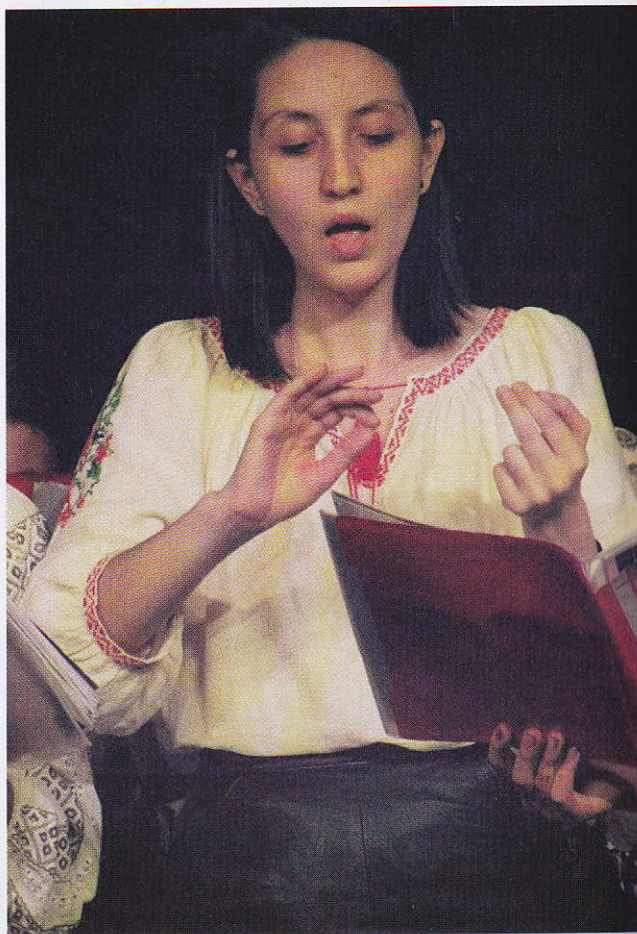
Este povestea tinerelor care au pus bazele unui grup de muzică bizantină sau cum dragostea pentru Dumnezeu unește inimi. Prima întâlnire cu muzica a fost în clasele I-IV; atunci Alexandra a studiat vioara și era pasionată de domeniul artistic. Ulterior, lucrurile au luat o altă întorsătură, iar cu timpul orele de vioară au fost înlocuite cu orele de studiu din cadrul Facultății de Medicină Dentară. Astăzi Alexandra Miron este medic, dar pasiunea pentru muzică nu a murit, ci a luat altă formă. Care este povestea tinerei dirigoare care a fondat un cor de muzică psaltică aflăm din interviul acordat revistei *Lumea Crediței*.

Criza tânărului în biserică

Apropierea de biserică a fost una timpurie. Pe când avea doar nouă ani, mama Alexandrei a început să treacă pragul bisericii pentru a se ruga. Văzând exemplul matern, tânăra, mănătită de curiozitate, a început să treacă du-minical pe la biserică.

Pentru un timp totul a fost frumos, dar inevitabil a apărut și prima criză: formalismul liturgic. „Când am început să mă maturizez mi-am dat seama că mulți oameni vin la biserică doar ca să bifeze o prezență. La un moment dat am început să simt că oamenii care Îl propovăduiesc pe Hristos vorbeau într-o cheie rece, și nu din experiența legăturii vii cu El”, își amintește Alexandra.

Pe parcurs, a reușit să treacă peste acest prag cu ajutorul rugăciunii. Dumnezeu avea să-i descopere Alexandrei că autenticul îl găsești când te aștepti mai puțin. Era într-o tabără la Valea Plopului când s-a întâlnit cu Raluca, o tânără

absolventă de Conservator, secția Muzică bizantină. Ulterior a cunoscut-o și pe Anamaria Maranda, o altă fată talentată, și ea absolventă a aceleiași secții. Toate aveau în comun pasiunea pentru muzica bizantină, așa că au zis să cânte împreună.

În căutarea locului potrivit

Prima încercare nu a fost ceea ce se așteptau. Apoi au apelat la ajutorul unei profesoare de muzică, dar nici de data aceasta lucrurile nu păreau să sune mai bine.

„În adolescență cântam la strana bisericii din oraș, dar și la Mănăstirea Brâncoveni. Mi-am dat seama că exercițiul cântatului constant la strună te formează muzical. Am zis că nu e suficient

să facem repetiții, nouă ne trebuia o strună unde să facem practică, așa învățam și rânduiala, iar fetele au fost de acord”, a spus Alexandra Miron pentru *Lumea Crediței*.

Așa au început căutările. Fetele aveau nevoie de o biserică ce dorea să găzduiască un cor de fete care cântau muzică psaltică. Prima încercare nu a fost deloc cum se aștepta.

„Inițial am fost la o biserică din București, să-l întreb pe preotul de acolo dacă ar dori să ne primească. Știam că îi place muzica, așa că am zis că va fi ușor de convins. Am stat jumătate de oră așteptându-l pe părinte, iar din senin am simțit că nu pot să cânt acolo, simțeam că locul meu nu este acolo. Când am ieșit pe poarta

bisericii m-am întâlnit cu părintele, dar nu am mai scos nici un cuvânt”, a mărturisit Alexandra.

Când Sfânta Ecaterina își pregătește oamenii

Dacă privim atent în Sfânta Scriptură, observăm că la momentul potrivit Dumnezeu îi cheamă pe oameni la o anumită lucrare. De această dată glasul a venit printr-o muceniță a lui Hristos: Sfânta Mare Muceniță Ecaterina. O tânără care a excelat în arta retoricii, de o cultură și o credință care au impresionat pe mai-marii vremii sale.

„După am zis să vin la Biserica Sfânta Ecaterina. Auzisem că părinții de aici doreau să refacă vechea strună de fete, care nu mai exista de ceva vreme. Într-o seară

Mănăstirea Vodița,

prima înfăptuire a Sfântului Nicodim

Sufletul omului credincios tânjește după Raiul pierdut, după desăvârșire, după chipul îngeresc. În urcușul său duhovnicesc către mântuire, Nicodim, a cărui credință jertfelnică, dragoste față de toți, râvnă spre cele bune și folositoare și rugăciune neîncetată l-au făcut cunoscut tuturor, a lăsat lumii întru eternitate sfântul lăcaș Vodița, primul monument sacral pe plan triconc din România și totodată prima înfăptuire a Sfântului Nicodim. Cel ce pășește în Mănăstirea Vodița, ridicată pe malul românesc al Dunării, imediat ce fluviul face ultimul cot înainte de a se izbi de barajul de la Porțile de Fier, va simți că e al lui Dumnezeu și Dumnezeu este al lui.

Popasuri
duhovnicești

Sfântul Nicodim
de la Tismana

Închinat Fecioarei Maria, care i s-a arătat în vis

„Mănăstirea Vodița a fost întemeiată în secolul al 14-lea, pe teritoriul comunei Vârciorova, în apropierea graniței dintre Imperiul Austro-ungar și Țara Românească. Mănăstirea a fost ridicată între anii 1370-1372, de către Sfântul Cuvios Nicodim cel Sfințit de la Tismana, pe cheltuiala domnitorului Vladislav I – Vlaicu Vodă (...),

se arată într-un document dedicat sfântului lăcaș.

Potrivit istoriei, mănăstirea, prima de pe pământ românesc, a fost construită de Sfântul Nicodim în cinstea Fecioarei Maria, după ce însăși Preacurata i s-a arătat în vis și i-a spus cuviosului să treacă Dunărea, apoi să ridice o biserică. Astfel a luat naștere primul așezământ monahal administrat autonom, după regulile Bisericii Ortodoxe, stabilite în canoane

de Sfântul Vasile cel Mare, Vodița fiind în prezent cea mai veche ctitorie voievodală atestată documentar.

Se crede că mănăstirea ar fi fost ridicată pe locul unei vechi așezări sihăstrești și s-a dorit a fi un centru de apărare ortodoxă în fața propagandei catolice pe care o susținea chiar mama vitregă a domnitorului, Doamna Clara. Iată ce nota Vladislav I într-un document al vremii:

„Pentru că eu, cel întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul voievod Vladislav, din mila lui Dumnezeu, domn a toată Ungrovlahia, am binevoit, după îndemnul lui Dumnezeu, să ridic o mănăstire la Vodița în numele marelui și purtătorului de Dumnezeu Andonie, ascultând pe cinstitul între călugări Nicodim, de asemenea și cu cheltuiala și cu daruri de la domnia mea, iar cu munca lui kir Nicodim, și a fraților lui, am zidit și am zugrăvit”.

S-a rânduit a deveni samovlastie

Încă de la început, acestui minunat sfânt lăcaș nu i-a lipsit nimic, Vladislav I având grijă ca mănăstirea să fie ajutată cu bani și să aibă toate odoarele bisericești necesare. Drept urmare, Vodița a fost înzestrată cu multe sate, veșminte și vase liturgice și a fost scutită de anumite dări către domnie. Este foarte important de menționat faptul că s-a rânduit ca biserica să devină o samovlastie, adică o ctitorie de sine stătătoare, care să fie condusă doar de propriul său sobor,

după rânduiala de la Muntele Athos, pentru oameni și cărți.

După trecerea la Domnul a voievodului, continuatorii acestuia i-au urmat exemplul, iar Dan I, Mircea cel Bătrân, Dan al II-lea, Vlad Dracul și Radu cel Frumos au întărit, la rându-le, daniile făcute de Vladislav. Mai mult, în anul 1406, despotul Serbiei, Ștefan Lazarovici, i-a dăruit Vodiței nu mai puțin de zece sate sârbești.

În timp, mănăstirea a fost și un impresionant centru cultural, dar și un loc al educației. Din nefericire, de-a lungul timpului, mănăstirea nu a fost scutită de probleme, iar după perioada de înflorire a urmat și cea de decădere.

Distrusă de turci la sfârșitul secolului 17

O perioadă, sfântul lăcaș a fost subordonat Mănăstirii Tismana, însă în anul 1524 toate moșiile acesteia care s-au aflat în jurul Mănăstirii

Vodița au fost confiscate. Potrivit unui hrisov din octombrie 1662, Mănăstirea Vodița a primit o danie din partea Țarului Alexei Mihailovici constând în 350 de ruble. De asemenea, un alt hrisov care datează din iunie 1689 amintește faptul că Vodița a fost rezidită din temelii de boierul Cornea Brăiloiu, care avea funcția de mare agă. Tot un hrisov, dar din martie 1705, emis de sfântul voievod Constantin Brâncoveanu, vorbește de faptul că Mănăstirea Vodița a primit scutiri de taxe.

În urma războiului austro-turc, care a luat sfârșit în anul 1718, Vodița a suferit mari distrugerii, urmând ca la sfârșitul secolului al 17-lea să fie complet devastată de turci.

Constantinopol: daruri patriarhale

Potrivit istoriei, în perioada cât a stat la Mănăstirea Vodița, Sfântul Nicodim

a făcut parte dintr-o solie care a fost trimisă la Constantinopol pentru a mijloci reluarea relațiilor dintre Biserica Ortodoxă Sârbă și Patriarhia Ecumenică, între care au existat neînțelegeri. Se cunoaște faptul că Nicodim a fost ridicat de Patriarhul Filotei al Constantinopolului la rangul de arhimandrit și i s-a acordat dreptul de a sfinți biserici. Și pentru că l-a apreciat foarte mult pe Sfântul Nicodim, Patriarhul Filotei i-a dăruit cârja sa, dar și părțile din moaștele sfinților Ignatie Teoforul, Ioan Gură de Aur și ale mucenicului Teofil, moaște care se păstrează până azi, ca odoare de mare preț, la Mănăstirea Tismana.

După ocupația Severinului de regatul maghiar, Sfântul Nicodim a părăsit Mănăstirea Vodița în căutarea unui loc unde să ridice o nouă mănăstire. Legenda spune că, ajutat de un copil, sfântul a găsit locul numit Cascade, pe

valea râului Tismana și aici a ridicat sfânta mănăstire cu același nume. Micuțul care i-a oferit lui Nicodim ajutor a ajuns ulterior să facă parte din obștea Mănăstirii Tismana.

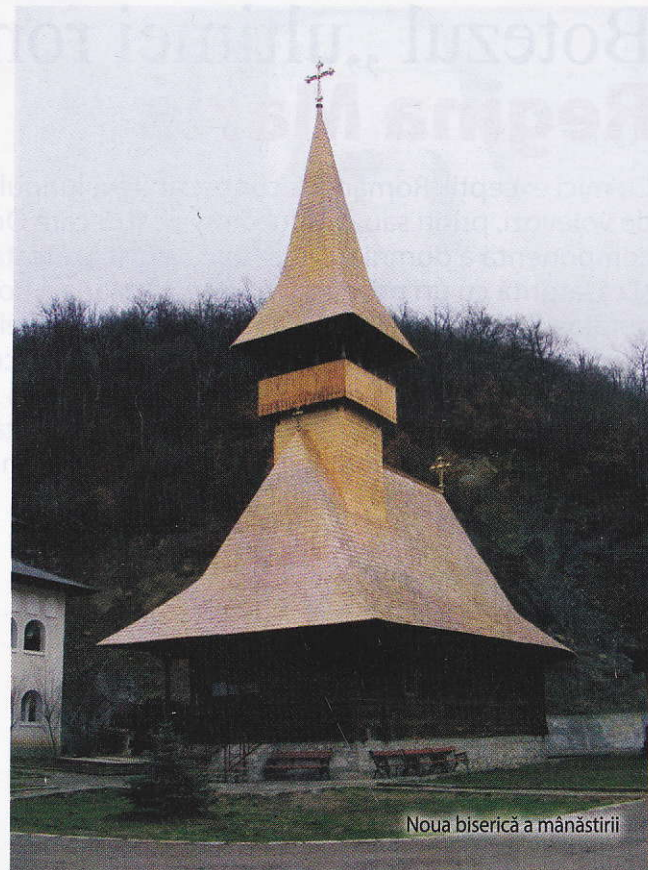
După ce Severinul a reîntrat în stăpânirea Țării Românești, Cuviosul Nicodim a preluat și conducerea Mănăstirii Vodița și a cărmuit cu multă dragoste și înțelegere ambele lăcașuri de cult până a trecut la dreapta Domnului.

Tetraevanghelul lui Nicodim, primul scris cu dată sigură de pe teritoriul României

Sfântului i se atribuie și primul manuscris cu dată sigură scris pe teritoriul României, un *Tetraevanghel* în limba slavă bisericească, împodobit cu frontispicii și titluri cu litere aurite, dar și cu o ferecătură în argint, pe care sunt redată Răstignirea și Învierea Domnului.

Înzestrat cu un har deosebit, cât a fost pe pământ, Sfântul Nicodim a făcut multe și nenumărate minuni, mărturiile vorbind despre izgonirea diavolilor din oameni și tămăduirea bolilor și neputințelor. Se spune că Nicodim a intrat în foc și a ieșit nevătămat, nefiindu-i atins nici un petec de haină și nici un fir de păr.

După trecerea sa la Domnul, la mormântul său au început să aibă loc fapte minunate, mai ales vindecări de boli grave, semn că bunul și marele Dumnezeu i-a dat cununa sfințeniei.

Noua biserică a mănăstirii

Reînființată în anul 1991, cu aprobarea Sfântului Sinod

În ianuarie 1991, mănăstirea renaște ca pasărea Phoenix. Sfântul Sinod al BOR a aprobat atunci reînființarea lăcașului ca mănăstire de călugări cu viață de obște, la o aruncătură de băț de ruinele vechiului lăcaș ridicat de Sfântul Nicodim. Patru ani mai târziu au început lucrările la noua biserică, care a fost ridicată din lemn, pe fundație de piatră, la realizarea acesteia fiind

preluate și elemente din stilul maramureșean. Au văzut apoi lumina zilei și un impunător corp de chilii pentru monahi și sala de mese.

Dacă vă mistuie dorul de Hristos, mergeți la Sfânta Mănăstire Vodița și vorbiți cu El. Dacă ar înțelege oamenii cu câtă iubire și răbdare așteaptă Hristos să-I vorbească, I-ar spune zilnic măcar un cuvânt. Dacă ar ști cu câtă durere curg lacrimile Lui, ar încerca să I le ștergă cu un colț de suflet...

Felicia IEDERĂ

Zidurile vechii mănăstiri